

- G a t h y, P., 1957. Recherches Belges sur la Variabilité Génétique des Espèces Forestières. *Silvae Genetica*, 6, H. 1 2, lk. 32—38.
- R u b n e r, K., 1957. Ergebnisse eines heute 20-jährigen Fichtenherkunftsversuches. I T., Die Fläche in Bayern, *Silvae Genetica*, 6, H. 3 4, lk. 65—74.
- S c h ö n b a c h, H., 1957. Ergebnisse eines heute 20-jährigen Fichtenprovenienzversuches. II T., Die Flächen in Thüringen und Sachsen. *Silvae Genetica*, 6, H. 3 4, lk. 74—91.
- W r i g h t, J. W., B a l d w i n, H. I., 1957. The 1938 International Union Scotch Pine Provenance Test in New Hampshire. *Silvae Genetica*, 6, H. 1/2, lk. 2—14.

Eesti NSV Teaduste Akadeemia
Zooloogia ja Botaanika Instituut

Saabus toimetusse
25. III 1959

<https://doi.org/10.3176/biol.1959.3.11>

JUHUSLIK TULNUKAS EESTI NSV-s

V. Kuusk

Eesti NSV floora liigiline koosseis (liigisiseseid ühikuid kaasa arvamata) on juba ammu kindlaks tehtud. Sellele nimestikule võivad lisanduda veel peamiselt ainult juhuslikud tulnukad. Üht taolist leidu kirjeldataksegi allpool.

1958. a. 1. augustil leidis käesoleva kirjutuse autor Tallinna sadamas ühe mahajäetud raudteeharu ääres vanade roostetanud vagunite vahel kõrgel kruusaga koormatud, ammu kasutamata seisnud platvormvagunil mõnede teiste, harilikumate taimede hulgas tundmatu ristõielise taime. Määramisel, mille tulemust kontrollis ka K. Eichwald, selgus, et see oli ristõieliste sugukonda kuuluv *Sisymbrium orientale* L. Et meil puuduvad andmed selle taime varasematest leidudest, arvestamata kaheldavaid teatmeid Klingelt (1882) Tartu ümbruses esinemise kohta, sellepärast pole tal ka eestikeelset nimetust. Küsimuse võiks lahendada liigi epiteedi otsese tõlkimisega, seega «ida-unilook».

Taim on 64 cm kõrge, oksine, kaetud lihtsate pehmete valkjate karvadega. Alumised varrelehed on varrelised, sulglõhised, kummalgi küljel kahe allapoole suunatud hõlmaga, lehealusel kõrvakesetaoliste osadega; tipmine hõlm kolmnurkselt odajas. Ülemised varrelehed varretaoliselt ahenenud, lõhiselt odajad, ristsuunas eemaldunud või tahapoole suunatud kitsaste külgmiste osadega ja tugevasti pikenenud tipmise hõlmaga. Mõned ülemised lehed on lineaalsed. Oisik õitseaja lõpu poole pikk ja hõre kobar. Oieraod õitest lühemad, karvased. Tupplehed püstised, karvased. Kroonlehed tupest poole pikemad, kahvatukollased. Viljade nooruse tõttu polnud võimalik neid lähemalt iseloomustada, kuid üks on kindel — nad on karvased.

Ida-unilook eelistab kasvada päikesepaistelisel kohtadel teede, aedade ja müüride ääres, prügil, eriti veskite ja teraviljaladude lähedal ning kaubajaamades ja -sadamates. Taime põlisteks levikualadeks on mediterraanne Euroopa, Ungari, Rumeenia, NSV Liidu Euroopa-osa lõunarajoonid, Edela-Aasia kuni Indiani ja Himaalajani, Alžeeria. Sisse on ta toodud ka Kesk- ja Lääne-Euroopasse, isegi Austraaliasse. NSV Liidus on ta levinud peamiselt Krimmis ja Lääne-Kaukaasias. Meile on ta sattunud arvatavasti NSV Liidu lõunaosast.

KIRJANDUS

- H e g i, G., Illustrierte Flora von Mittel-Europa, Bd. IV/1.
- K l i n g e, J., Flora von Est-, Liv- und Curland. Reval, 1882. Флора СССР VIII.

Eesti NSV Teaduste Akadeemia
Zooloogia ja Botaanika Instituut

Saabus toimetusse
19. I 1959

Joon. 1. *Sisymbrium orientale* L.: a — alumine osa taimest, b — õitsev haru koos ülemiste lehtedega, c — osa viljakobarast.